

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

DEFINITIEF RAPPORT

**ONDERZOEK IN HET KADER VAN
HET VIERJAARLIJKS BEZOEK
OP BASISCHOOL 'T WELINK**

Plaats : Dinxperlo
BRIN-nummer : 09DL
Onderzoeksnummer : 119204

Datum schoolbezoek : 20 april 2010
Rapport vastgesteld : 3 augustus 2010

Inhoud

1	Onderzoek 5
2	Bevindingen 7
3	Conclusie 11
	Bijlage 13

1 Onderzoek

Op 20 april 2010 heeft de inspectie Basisschool 't Welink bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij conform de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Daarnaast zijn enkele verplichtingen van de school in het kader van de naleving van wet- en regelgeving gecontroleerd, waaronder de onderwijstijd.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse. Indien tijdens het onderzoek echter blijkt dat er mogelijk sprake is van zwakke of zeer zwakke onderwijskwaliteit, dan zet de inspectie het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek, na overleg met het bevoegd gezag, om in een kwaliteitsonderzoek.

De inspectie heeft op een aantal basisscholen naast het vierjaarlijks onderzoek ook een themaonderzoek uitgevoerd.

Het beleid van de overheid is er op dit moment op gericht het niveau van de basisvaardigheden taal en rekenen te verbeteren. In dat kader voert de inspectie op scholen themaonderzoeken uit naar (aspecten van) het onderwijs in deze basisvaardigheden. In 2010 is dit onderzoek bij rekenen en wiskunde gericht op de kwaliteit van het automatiseren van basiskennis rekenen en wiskunde. Het doel is om op landelijk niveau een beeld te krijgen van het aanbod ten aanzien van het automatiseren van basiskennis rekenen en wiskunde.

Basisschool 't Welink maakt deel uit van de landelijke steekproef van scholen voor dit onderzoek.

Om het onderzoek te kunnen uitvoeren heeft de inspectie gebruik gemaakt van een waarderingskader met indicatoren en criteria. De school heeft hiervan bij de afronding van het schoolbezoek een overzicht ontvangen. In dit rapport worden de bevindingen van het themaonderzoek op de school alleen op hoofdlijnen weergegeven.

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op Basisschool 't Welink naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. Dit hoofdstuk beschrijft tevens kort de belangrijkste bevindingen van het themaonderzoek automatiseren van basiskennis rekenen en wiskunde. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie.

Onderzoeksopzet

Deze rapportage over het onderzoek is gebaseerd op:

- Een beperkte set indicatoren uit het Toezichtkader po/vo 2009 van de inspectie. Het toezichtkader is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.
- Analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
  - schooldocumenten en handelingsplannen zijn bestudeerd;
  - enkele groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
  - gesprekken met de directie en de intern begeleider(s)/zorgcoördinator(en) zijn gevoerd.

Het themaonderzoek automatiseren van basiskennis rekenen en wiskunde bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
  - in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van activiteiten rekenen en wiskunde. Deze groepsbezoeken vonden plaats in de groepen 1/2, 3, 4, 5 en 7;
  - schooldocumenten zijn bestudeerd;
  - gesprekken met de directie, de intern begeleider en leraren zijn gevoerd.

2 Bevindingen

De bijlage van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover. Uit dit overzicht valt op te maken dat op Basisschool 't Welink de kwaliteit van het onderwijs voor alle onderzochte indicatoren op orde is.

Toelichting

Opbrengsten

De eindopbrengsten van 't Welink zijn voldoende. De eindopbrengsten zijn in alle drie de jaren boven de door de inspectie gehanteerde ondergrenzen, in 2008 en 2009 zelfs boven de bovengrenzen. De tussenopbrengsten van de school zijn voldoende. De inspectie komt tot deze conclusie op basis van de resultaten op vijf toetsen: technisch lezen in de groepen 3 en 4, rekenen en wiskunde in de groepen 4 en 6 en begrijpend lezen in groep 6. Alleen de resultaten voor rekenen en wiskunde in groep 6 zijn lager dan de inspectienormen, de andere vier resultaten zijn naar verwachting.

De school kent geen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, waarvoor geldt dat zij naar verwachting het eindniveau van groep 8 niet zullen halen. Om die reden wordt de opbrengstenindicator voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften niet beoordeeld. Voor de rugzakleerlingen op 't Welink geldt dat de school van hen verwacht dat zij het eindniveau van groep 8 zullen halen. De resultaten van deze leerlingen zijn dan ook in de groepsresultaten beoordeeld. Op basisschool 't Welink worden de sociale competenties van de leerlingen gevolgd. De school gebruikt daarvoor geen genormeed instrument, waardoor de betreffende indicator (1.5) niet kan worden beoordeeld.

Zorg en begeleiding

De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en ontwikkeling van leerlingen. Zij maakt gebruik van een observatieinstrument bij de kleuters, gebruikt methodetoetsen en heeft een volledig leerlingvolgsysteem. De toetsen worden afgenomen conform de toetskalender. Alle observatie- en toetsgegevens worden overzichtelijk geadministreerd, op groeps- en individueel leerlingniveau. Er vinden regelmatige leerling- en groepsbesprekingen plaats. De verslagen daarvan zijn vastgelegd en zij leiden tot groepsoverzichten, tot groepsplannen en tot individuele handelingsplannen. Een sterk punt van de school is de vroege signalering van leerlingen die zorg nodig hebben. De zorg op 't Welink wordt planmatig uitgevoerd. Voor alle zorgleerlingen is handelingsplanning aanwezig. In de dagplanning is vastgelegd op welke momenten de extra zorg is ingepland. De handelingsplannen worden geëvalueerd, waarbij wordt vastgesteld of vervolgstappen nodig zijn.

Kwaliteitszorg

't Welink heeft inzicht in haar leerlingenpopulatie en trekt daaruit conclusies voor de inrichting van het onderwijs.

De evaluatie van de opbrengsten gebeurt bijzonder grondig. Twee keer per jaar worden alle tussenopbrengsten van de school afgezet tegen de door de school geformuleerde doelen. Ook wordt de leerwinst van de groepen sinds het vorige meetmoment in kaart gebracht. De evaluatie wordt met het team besproken en in het verlengde daarvan worden beleidsprioriteiten vastgesteld.

De school zet een aantal instrumenten in om regelmatig de kwaliteit van het leren en onderwijzen te evalueren. Naast de instrumenten die door het team en de directie worden gebruikt vinden er raadplegingen plaats bij ouders en bij leerlingen. Op 't Welink wordt planmatig gewerkt aan onderwijsverbeteringen. De beleidsprioriteiten zijn vastgelegd in het schoolplan en zijn volgens het SMART principe uitgewerkt. Een sterk punt op de school is de borging. Iedereen op de school is op de hoogte van de afspraken en de te hanteren protocollen, die in een handboek zijn vastgelegd. De directeur en de intern begeleider voeren meerdere keren per jaar systematische klassenbezoeken uit om toe te zien op de naleving van de afspraken.

De school rapporteert inzichtelijk over de effecten van de verbeteractiviteiten en over de resultaten van de evaluaties.

Themaonderzoek Automatiseren van basiskennis rekenen en wiskunde

Bij het themaonderzoek zijn verschillende kwaliteitsaspecten van het onderwijs in het automatiseren van de basiskennis rekenen en wiskunde onderzocht, namelijk de leerresultaten, het leerstofaanbod, de tijd, het didactisch handelen, de afstemming op verschillen tussen leerlingen, de zorg en begeleiding en de kwaliteitszorg.

De inspectie is nagegaan waaruit het aanbod voor rekenen en wiskunde, specifiek voor het automatiseren van de basisvaardigheden bestaat, of de gerealiseerde leerinhouden dekkend zijn voor de kerndoelen en of de leerinhouden in de verschillende leerjaren op elkaar aansluiten. In het verlengde hiervan is nagegaan of de school voldoende tijd besteedt aan automatiseren. In lesobservaties is gekeken naar de didactiek. De inspectie is nagegaan of de leraren effectieve instructie ten aanzien van het automatiseren geven en hierbij doelgericht te werk gaan. Daarnaast is nagegaan of de leerkrachten zorg dragen voor interactieve werkvormen, het strategisch denken en leren stimuleren en samen met de kinderen reflecteren op de gebruikte oplossingsstrategieën.

Kinderen verschillen in de mate waarin zij de te onderscheiden basisvaardigheden beheersen. In het onderzoek is eveneens nagegaan of de leraren de ontwikkeling van de automatisering van basiskennis rekenen en wiskunde van de leerlingen systematisch volgen en of dit ook leidt tot doelgerichte differentiatie in de lessen of het bieden van specifieke ondersteuning.

Tot slot is nagegaan of de kwaliteitszorg van de school zo is ingericht dat de school de kwaliteit van het rekenonderwijs systematisch kan bewaken en verbeteren, en of er aandacht is voor de deskundigheidsontwikkeling van de leraren op het gebied van het reken-wiskundeonderwijs.

Leerresultaten

Hoewel de resultaten voor rekenen en wiskunde van voldoende niveau zijn, ervaart de school tekortkomingen in de methode op het gebied van het automatiseren van basiskennis rekenen en wiskunde. De school heeft maatregelen genomen door het aanbod uit te breiden, de instructietijd voor dit onderdeel te vergroten en de kwaliteit van de instructie te verhogen.

Kwaliteitszorg

De school hanteert eigen opbrengstdoelen. Door twee keer per jaar de resultaten voor rekenen en wiskunde te evalueren waarbij zowel de methode-onafhankelijke als methodeafhankelijke toetsen betrokken worden, heeft de school zicht op de leerresultaten met betrekking tot het automatiseren van de basiskennis en eventuele tekorten hierin. De school evalueert daarnaast regelmatig haar reken-wiskundeaanbod en de hoeveelheid leertijd voor rekenen en wiskunde in relatie tot de opbrengstgegevens.

Daarnaast heeft 't Welink om de kwaliteit van het onderwijs in het automatiseren van de basisvaardigheden rekenen en wiskunde veilig te stellen schoolafspraken gemaakt. De school heeft additionele rekenmaterialen aangeschaft gericht op automatiseren die in alle groepen gebruikt worden. Daarbij is de afspraak gemaakt dat elke dag 10 minuten aan automatiseren besteed wordt. De school is zich daarnaast bewust van het belang van de ontwikkeling van een goede 'rekenbasis' in de onderbouw. De leerkrachten in groep 1 en 2 besteden daartoe structureel aandacht aan de voorbereidende rekenvaardigheden. De directeur ziet toe op de naleving van de gemaakte afspraken.

In de klas

In de groepen is sprake van specifieke aandacht voor automatiseren. In de rekenlessen reserveren de leerkrachten structureel tijd voor korte, (klassikale) oefenmomenten, waarbij de leerkrachten de aandacht van de leerlingen richten op óf nauwkeurigheid óf tempoverhoging óf verkorting van rekenhandelingen. Voor de leerlingen zijn de oefeningen bekend, dus de uitleg kost weinig tijd en is efficiënt. De oefeningen worden kort nabesproken waarbij het accent op het vooraf gestelde doel ligt. Alle leerlingen doen mee aan de automatiseringsoefeningen. De leerkracht past de doelen aan aan het niveau van het kind.

Daarnaast maken de leerkrachten tijdens de les gebruik van de instructietafel om kinderen extra te begeleiden bij het automatiseren van de basisvaardigheden rekenen en wiskunde en geven zij leerlingen, als dit nodig is, extra tijd om te oefenen. Basisschool 't Welink beschikt over additionele materialen, die passen bij de eigen methodische aanpak. Leerkrachten zien er op toe dat sterke rekenaars hun basisvaardigheden blijven onderhouden.

Zorg en begeleiding

De leerkrachten signaleren, al vanaf groep 1 en 2, tijdig welke leerlingen moeite hebben met automatiseren van de basisvaardigheden. Na een zorgvuldige analyse stellen zij handelingsplannen of groepsplannen op, die sturing geven aan hun handelen. Na afloop worden de plannen geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

3 Conclusie

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op 't Welink op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden geen tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Bijlage

Overzicht indicatoren en bevindingen.

Met de scores 1 tot en met 5 wordt tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren op de school zijn gerealiseerd:

- 1 slecht;
- 2 onvoldoende;
- 3 voldoende;
- 4 goed;
- 5 niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten).

Bij wet- en regelgeving is in de waardering tot uitdrukking gebracht of de school wel (ja) of niet (nee) voldoet aan de genoemde wettelijke vereisten.

(De nummering van de indicatoren verwijst naar de nummering van de volledige set indicatoren uit het Toezichtkader po/vo 2009. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, zijn gemarkeerd met een asterisk*.)

Het kwaliteitsprofiel van Basisschool 't Welink

Tabel 4.1 Kwaliteitsaspect 1: De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.

	1	2	3	4	5
1.1 * De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.2 * De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.4 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					●
1.5 De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					●

Tabel 4.2 Kwaliteitsaspect 7a: De leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen.

	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			●	

Tabel 4.3 Kwaliteitsaspect 8: De leerlingen die dat nodig blijken te hebben, krijgen extra zorg.

	1	2	3	4
8.1 De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.				●
8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			●	
8.3 * De school voert de zorg planmatig uit.			●	
8.4 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			●	

Tabel 4.4 Kwaliteitsaspect 9: De school heeft een systeem voor kwaliteitszorg.

	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			●	
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.				●
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			●	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			●	
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.				●
9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			●	

Tabel 4.5 Wet- en regelgeving

	ja	nee
N1 Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de verplichte onderdelen (WPO, art. 16 en 13).	●	
N2 Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de verplichte onderdelen (WPO, art. 16 en 12).	●	
N3 Door of namens het bestuur is het vastgestelde zorgplan van het samenwerkingsverband naar de inspectie gestuurd en dit zorgplan bevat de verplichte onderdelen (WPO, art. 19).	●	
N4 De geplande onderwijstijd voldoet aan de wettelijke vereisten (WPO, art. 8).	●	